

Két évtized emlékei

Husadik évfolyamába lépett a Katedra Matematikaverseny

A Katedra Versenyek a 2014/2015-ös tanév során jubileumot ülnék – húsz éve immár, hogy útjára indultak a különböző tantárgyversenyek a folyóirat hasábjain belül. Az évforduló alkalmából visszaemlékezéseket, összefoglalókat közlünk egy-egy verseny-szervező, illetve felkészítő pedagógus tollából. Mivel a matematikaverseny az első évfolyamtól kezdődően máig működik, ez a tantárgy nemcsak elsőbbséget, hanem nagyobb terjedelmet is kap a rovatban, így az októberi és novemberi számban is a matematika-verseny jubileumával foglalkozunk.

Valamikor 1995 tavaszán lehetett, amikor Csicsay Alajos megkérdezte, nem akarok-e elmenni vele egy különleges rendezvényre: az addig cserkészlapként ismert Katedra országos pedagóguslapra kíván válni; végre lesz a szlovákiai magyar pedagógusoknak egy igazi szakmai lapja. Természetesen azonnal igent mondtam. Már ezen a „tapogatózó-tervezgető” összejövetelem fölvettem Hodossy Gyulának és László Bélának, hogy szívesen indítanék egy versenyrovatot. Az ötlet nem akkor pattant ki a fejemből, komoly előzményei voltak. Az egyik az, hogy a rendszerváltás után valahogy eljutott hozzám a váci Boronkay György Szakközépiskola levelező matematikaversenyének híre, azonnal be is kapcsoltam a legtehetségesebb tanulókat, örömmre sikeresen versenyeztek valamenynyien. A másik pedig az volt, hogy 1992-ben Hecht Anna ajánlotta, menjek el Zamárdiba egy különleges táborba, ahol a magyarországi matematikaversenyek legsikeresebb versenyzői vesznek majd részt egy

héten keresztül nagyon érdekes foglalkozásokon; ott lesz a legkreatívabb matematikatanárok színe-java. Hecht Anna arra is felhívta a figyelmemet, hogy nem csupán matek lesz, énekelni is fogunk; vigyem magammal a gitáromat és sok-sok kottát. Így lettem a több mint egy évtizeden át tartó matektáborok „főzenésze”. A tábor szervezője Lajos Erzsébet volt, de sohasem hiányzott a legendás híré tehetséggondozó Pósa Lajos sem, és itt találkoztam először – többek közt – Károlyi Károllyal, Róka Sándorral, Urbán Jánossal, Lénárt Istvánnal, a Brenyó házaspárral, Pintér Ferencel (a Kenguru Matematikaverseny magyarországi főszervezőjével), a csodálatos papírfigurákat hajtogató Csorba Ferencel, és itt ismerhettem meg közelebről a szlovákiai magyar tehetséggondozókat is: Mészáros Józsefet, Oláh Györgyöt, Csölle Terézt, Kalácska Józsefet, Keszegh Istvánt.

Amikor összeállítottam az első feladatsorokat, még nem sejtettem, hogy a levelező versenynek zártkörű döntője is lesz. Saját tanítványaimon tapasztalhattam (a váci verseny kapcsán), hogy mennyi pluszt ad a rendszeres önképzéssel járó levelező verseny. Sokkal többet, mint egy szimpla matematikai olimpia, ahol az iskolai fordulóban mindössze hat feladatot kell a tanulónak megoldania, aztán a járási döntő néhány feladatának megoldása során bizonyítania felkészültségét. Némi szerencse is kell hozzá. A matematikai olimpiára, a Pitagorasz-versenyre és más hazai versenyre mindig egy kis bizalmatlansággal tekintettem. A legjobban zavart, hogy saját járásbeliek javították a tanulók munkáit. Nem tartot-

tam eléggé tárgyilagosnak az értékelést.

László Béla és Hodossy Gyula is jónak találta ötletemet. Az 1995/96-os tanévben a Katedra országos lappá vált, és benne elindult a matematikaverseny. Örömet tetézte, hogy abban a tanévben lett nyolcadikos Gyürki István (akinek ráadásul osztályfőnöke is voltam). Éreztem, hogy Gyürki Pityunak nagy esélye lenne egy ilyen országos versenyen az élvonalban végeznie. A levelező részben alig kellett neki segítenem, sok esetben a szerzői megoldásomnál érdekesebb megoldásokkal állt elő. (Különleges életpálya az övé. Alsó tagozatban Garamkissallón egy egytanerős iskolát látogatott. Du-lai Ferenc igazgató-tanító azonnal fölfedezte rendkívüli tehetségét, és egy pillanattal sem hagyta pluszfeladatok nélkül. Ilyen alapokkal jött Zselizre, és mindig megcsillant a szeme, amikor egy különleges probléma megoldását kapta házi feladatul. Ma a Komenský Egyetem matematika-tanszékén ad elő.)

A levelező forduló megoldásait Nyitrára kellett küldeni László Béla tanár úr címére. A dolgozatokat László Béla javította két tanítványával: Nagy Lászlóval és Juhász Anikóval. Egy – tehetséggondozásról tartott – előadásom során ismerkedtem meg Könözi Évával (akkor még Vataščin Éva volt a neve). Már a kezdet kezdetén bekapcsolta a tanítványait a versenybe, és gyakran megbeszélte, hogyan lehetne még jobbá tenni a tehetséggondozásnak ezt a formáját. A verseny vége felé, koratavasszal László Béla mindkettőnk felhívott, hogy keressük meg őt Nyitrán. László Béla

Horváth Géza,
Versenyszervező

azzal az ötlettel állt elő, hogy ne zárjuk le a versenyt egy egyszerű eredménylistával; szervezzünk zártkörű döntőt. Én csak attól féltem, hogy erre nem fogunk tudni anyagiakat előteremteni. Ezt – szerencsére – az ötletadó magára vállalta, a mi dolgunk csupán annyi volt, hogy szervezzük meg magát a versenyt. Ismét eszembe jutott Gyürki Pityu – mi csoda siker lenne, ha az élvonalban végezne! De máris átvillant az agyamon, hogy egy ilyen siker kapcsán milyen sokan mondanák: „Könnyű volt neki, a versenyszervező tanítvánnyal!” Igent mondtunk László Béla ötletére, de én kikötöttem, hogy az országos feladatsor összeállítója nem kerülhet ki közülünk; kérjünk fel erre valakit Magyarországon. A váci levelező matematikaverseny szervezőjére, Ujvári Istvánra gondoltam. Ő az ötletet jónak találta, de a feladatot átruházta a váci Minda Mihályra és feleségére. A matematikaverseny első országos döntője Gímesen volt, az egykori pionírtáborban. A levelező versenyben akkor még csak 120-an vettek részt, közülük került ki a 38 döntős. A Minda házaspár nemcsak a feladatsorok összeállítását vállalta magára, hanem a javítást is. Kíváncsian vártuk az eredményhirdetést. A nyolcadikosok versenyét Gyürki István nyerte.

A Katedra Matematikaverseny első évfolyama még kevés önálló alkotású feladattal állt elő: a feladatok többségét a magyarországi matektáborok-

ból hoztuk vagy más lapokból olóztuk, de ahogy haladt az idő, egyre több szerző jelentkezett saját ötletből származó feladványokkal. A levelező feladatok megoldását László Béla és segítői (Nagy László, Juhász Anikó, Komzsík Attila, Végh Vince, Fehér Zoltán, Gálik Zsuzsanna) után Culka Cecília, Csúsz Ilona, Csúsz László majd (2001/2002-től a mai napig) Kiss Szilvia és Lancz István javították. Az országos döntő feladatsorait a Minda házaspár után Róka Sándor, a Brenyó házaspár és Károlyi Károly állította össze. (Károlyi Károly eddig 15 alkalommal vállalta ezt a feladatot.) Az összes eddigi döntő lebonyolításában Könözi Éva segítette munkámat. Évente kb. tíz pedagógus vállal az országos döntőben teremügyeletet, kb. 20-an feladatjavítást (mindig csak abban az évfolyamban, ahol nincs saját tanítványa).

A Katedra Matematikaversenynek ma már komoly rangja van. A középiskolában sikeresen versenyzők többsége korábban Katedra-versenyző volt. Sokan közülük kitartóan az élvonalban végeztek, ma is ismerősen cseng a nevük; hogy csak néhányat említsek: Mészáros Tamás (Párkány), Princzkel Dániel (Zselíz), Kacz Krisztián (Gúta), Pásztor Bálint (Ipolyság), Estélyi István (Galánta), Herencsár Albert (Galánta), Farsang István (Rimaszombat), Mázik László (Komárom), Macejko Dávid (Lakszakállas), Izsóf Ottó (Lakszakállas), Bial Bence (Fülek), Pszota Máté (Nagygyezyer).

Katedra

A hegyétei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda 2003 óta alkot egy közös intézményt, melynek fenntartója a helyi községi hivatal.

Három, különálló osztályban folyik az oktatás, évfolyam-összevonás nélkül. Sajnos, az új iskolai évben első osztály nélkül, mivel a beiratkozások során csupán két gyermeket írtak be az első évfolyamba. A második osztályban 11, a harmadikban 6, a negyedikben 10 tanuló folytatja tanulmányait. A tavalyi 11 elsőshöz képest az idei 2 beiratott gyermek óriási visszaesést jelent. Az iskola fennállása óta ilyen még nem történt.

Az óvodát jelenleg 41 gyermek látogatja. Azonban hiába ez a tekintélyes létszám, egyre kevesebb szülő dönt úgy, hogy az óvodai évek után a helyi iskolába adja gyermekét.

„Merjem-e beadni kisgyermekemet a helyi iskolába, vagy vigyük be a városba?” – sok szülőben felmerül ez a kérdés, amikor gyermekük az iskolába lépés küszöbén áll. A szülők jelentős része, akik ilyen döntési helyzetbe kerülnek, úgy döntenek, az a legmegfelelőbb, ha gyermeküket utaztatják. Hiszen „mindenütt” azt hallani, jobb a nagyobb, városi iskolába íratni őket. Pedig a falusi kisiskola jelentősége éppen abban van, hogy a lakóhelyen vagy a lakóhely közelében helyezkedik el, így a gyermekeknek nem vagy keveset kell utazniuk ahhoz, hogy oda- és hazaérjenek.

A szülők munkahelyétől függően vannak nagyon korán érkező és sokáig az iskolai klubban időző tanulóink. Ez viszont nem okoz gondot, hiszen

A 2013/14-es matematikaverseny kategóriagyőztesei - Filo Emma (Losonc), Kukoricás Benedek (Kassa), Pinke Andrea (Komárom) és Pszota Máté (Nagygyezyer)

